

**Ministerul Tineretului și Sportului
Le Ministère de la Jeunesse et du Sport
Ministry of Youth and Sport**

**Direcția Municipală București
pentru Tineret și Sport**

CERCETĂRI SPEOLOGICE

RECHERCHES SPÉLÉOLOGIQUES

SPELEOLOGYCAL RESEARCHS

volumul 3

**editat de
Clubul Național de Turism pentru Tineret**

**édité par
Le Club National de Tourisme pour la
Jeunesse**

**published by
The Youth National Tourist Club**

1995

Sumar

Considerații asupra carstului din valea Repedea – vârful Pietriceaua (munții Maramureșului)	1
Agregatele coralitiforme din peștera de la Piatra Băiței (munții Maramureșului)	5
Peșterile din stâncă Moloșnaia (munții Maramureșului)	7
Peștera Cupola Mică.....	10
Analiza cantitativă a unor formațiuni și eșantioane din peștera 6S de la Mânzalești (subcarpații Vrancei), una dintre cele mai interesante cavități în sare din lume	11
Peștera 6S de la Mânzalești (subcarpații Vrancei, Romania), una dintre cele mai importante cavități în sare din lume.....	13
Captări carstice din regiunea Râșnovului (munții Postăvaru)	17
Observații asupra climatului și microbiontilor din peștera M3–R2 din Mușeteica și din peștera 1 de la Piscu Negru (munții Făgăraș)	21
Avenul Roșu (județul Sibiu), cavitate cu surgeri de limonit.....	26
Zona carstică dealul Ilovei (munții Tarcu)	32
Peștera Lithophagus din bazinul mijlociu al văii Iadului (munții Pădurea Craiului).....	34
Peștera din Gruiul Jderului (munții Pădurea Craiului)	37
Observații hidrodinamice și genetice în peștera Lii (podisul Someșan).....	41
Realizări și vise în podisul Someșan	44
Peștera La Adam (Dobrogea)	47
Raport de activitate a clubului de speologie Prusik Timișoara pentru anul 1994	48
Raport de activitate a clubului de speologie „Emil Racoviță“ București pentru perioada octombrie 1993 – noiembrie 1994	48
Raport de activitate a clubului de speologie Montana Baia Sprie pentru perioada octombrie 1993 – septembrie 1994	48

redactorul volumului: Ică Giurgiu

(le redacteur du volume)

(editor)

adresa redacției:

(l'adresse de la rédaction)

(newspaper office)

Clubul Național de Turism pentru Tinereț

str. Dem. Dobrescu 4-6 camera 123

701192 București 1

tel/fax 3125374 tel 6386045/107, 108

PEŞTERILE DIN STÂNCA MOLOŞNAIA (munții Maramureșului)

*Zamfir Șomcutean, Gheorghe Nistor, Emeric Paal,
Iosif Rist, Marius Todoran, Dumitru Istvan, Ioan Mureșan
clubul de speologie Montana Baia Mare*

Stânca Moloșnaia este situată pe V. Repedea, în versantul stâng, la circa 8 km de comuna Repedea și circa 500 m aval de confluența cu V. Smereceni. Numele de Moloșnaia, acordat de populația ucraineană din zonă (în traducere Piatra cu Lapte sau Lăptoasă) se referă la mondmilchul abundant din peștera Mare din stânca Moloșnaia, peșteră cunoscută de localnici și menționată în literatura mai veche sub numele de peștera Smerecin (sau Smereceni).

În zona stâncii Moloșnaia, în versantul stâng al V. Repedea, în anul 1994 clubul de speologie Montana a explorat și cartat mai multe peșteri. Ele se dezvoltă în complexul de calcare și dolomite triasice din pârâza Subbucovinică, șariat peste pârâza Flișului Negru (fig.1).

1. Peștera Mare cu portal din stânca Moloșnaia (1000/6). De la podul situat la vărăria din aval de gura V. Smereceni, se urcă în amonte în malul stâng, până la un jheab cu grohotiș. Se urcă în versantul

drept (nordic) al vâlcelului (accesul pe jheab este periculos din cauza căderilor de pietre). Depășind o strungă stâncoasă se traversează cu atenție grohotișul, pieziș spre dreapta până la baza peretelui stâncos. Trecând de intrarea joasă a peșterii cu Monezi se ajunge la un imponant abriu, de fapt sala de intrare a peșterii (20 m lungime, 14 lățime și o înălțime de 3–15 m), cu tavan probabil dolomitic. Din colțul SE pornesc mai multe galerii tectonice, cu coralite și puțin mondmilch (fig. 2).

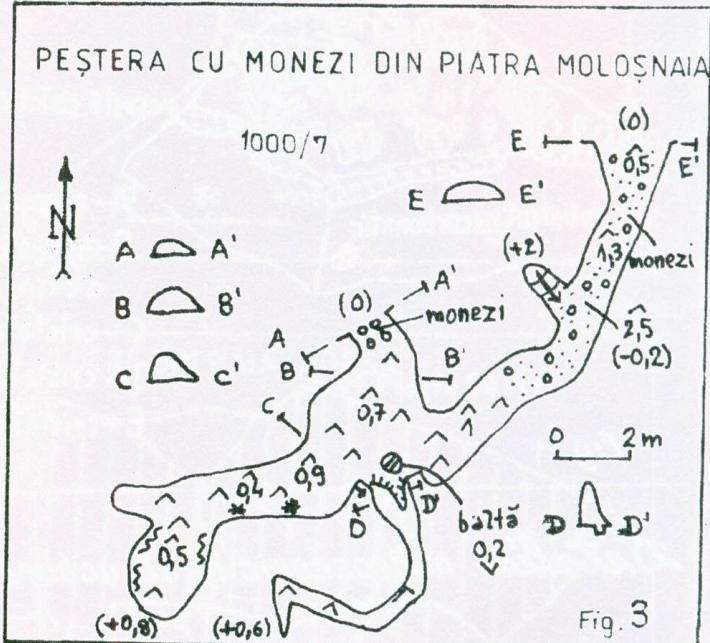
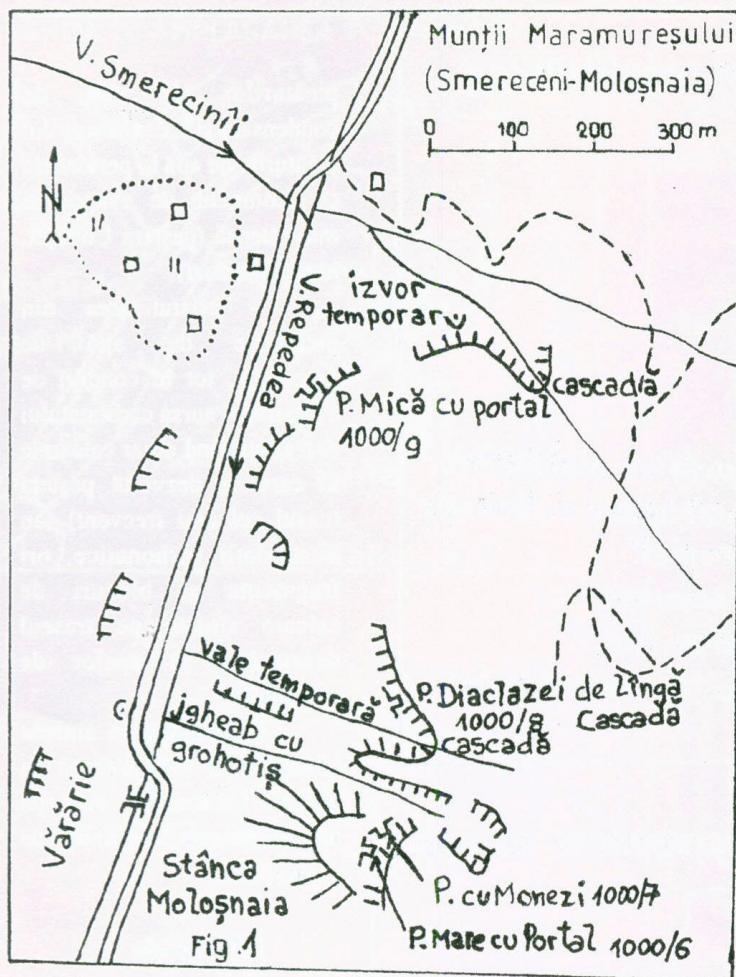

Fig. 3

PEŞTERA MARE CU PORTAL DIN STÂNCA-MOLOSNIAIA

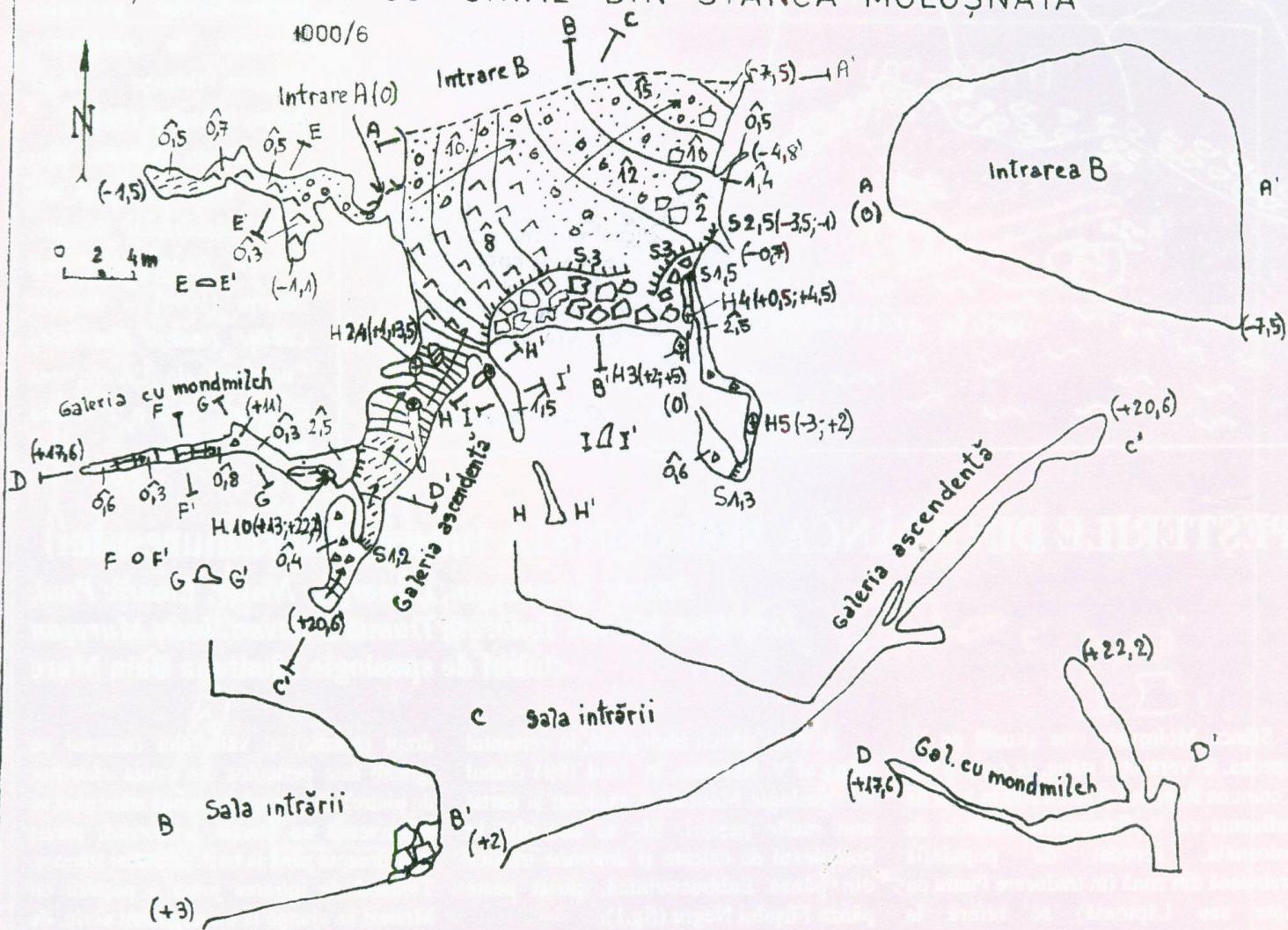

Fig. 2

PEŞTERA DIACLAZEI DE LINGĂ CASCADĂ

1000/8

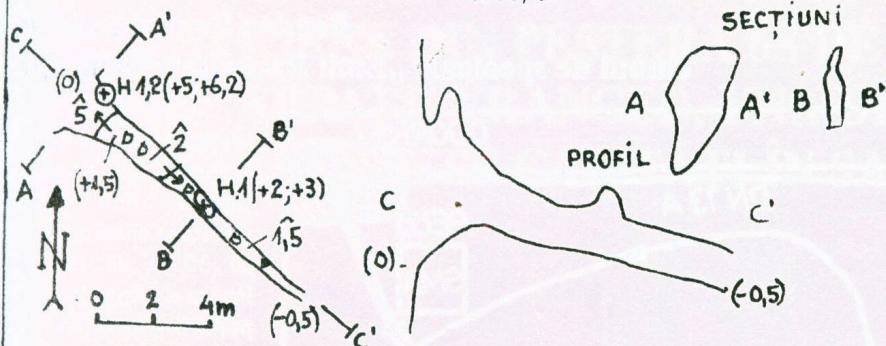

Fig.4

PEŞTERA MICA CU PORTAL DE LA SMERECENI

1000/9

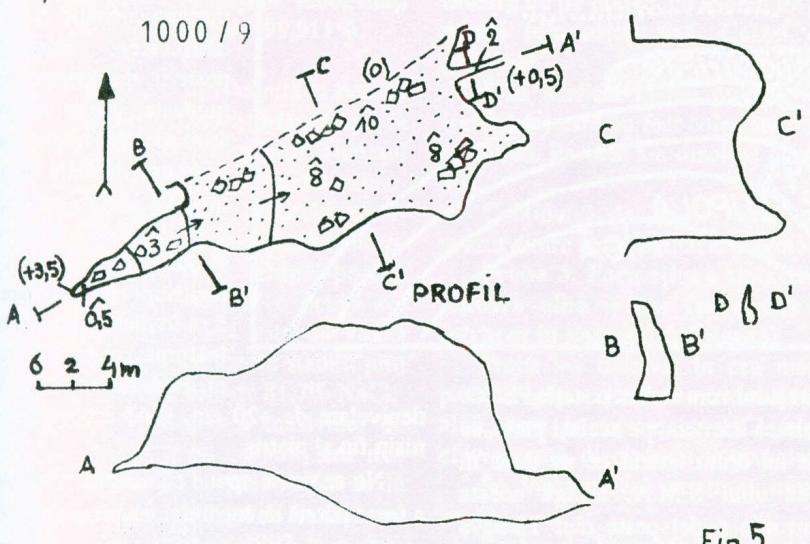

Fig.5

În capătul vestic al sălii, o arcadă mai mică ($3 \times 2,5$ m) reprezintă intrarea A și cota 0 a peșterii. Aici este situată intarea într-o galerie joasă cu direcție vestică, cu o lungime de circa 24 m.

Continuarea principală din sala intrării este situată în colțul SV (Galeria Ascendentă), dezvoltată pe planul unei fracturi cu direcție NNE–SSV, cu înclinare de circa 45° spre SE, cu săritori mici (1–2m) și mici diverticole laterale. În treimea superioară a Galeriei Ascendente, deasupra unei săritori de 3 m, se desprinde spre vest Galeria cu Mondmilch, în general joasă ($0,3 – 0,6$ m înălțime) și concreționată cu mondmilch abundant.

Dezvoltarea pozitivă maximă (+22m) este atinsă într-un horn situat la începutul Galeriei cu Mondmilch. Peștera are o dezvoltare de 190 m, denivelare de 29,7 m ($-7,5; +22,2$), extensie 45 m, este ascendentă și creată prin modelarea diaclazelor tectonice de către apa de percolare, iar sala de intrare se dezvoltă la contactul calcar–dolomite (ultimele formând tavanul). Este o peșteră tipică de versant, remarcabilă prin depozitele de mondmilch.

2. Peștera cu Monezi din stâncă Moloșnaia (1000/7). Este situată puțin aval de peștera Mare. În baza peretelui calcaros (la contactul inferior al calcarelor), la același nivel, sunt situate cele două intrări joase (înălțime 1 m, lățime 2 și respectiv 4m). Cele două intrări pătrund într-o galerie cu direcție generală SV–NE, cu înălțime în general redusă de sub 1 m (cu un scurt tronson în care înălțimea atinge 1,3–2,5 m, în sectorul dintre cele două intrări. Din dreptul intrării centrale (cea estică), o galerie strâmtă și joasă ($0,7 \times 0,7$ m) urmează traseul de colectare și scurgere al apelor de infiltratie (fig. 3).

Peștera are o dezvoltare de 37 m, denivelare de 2,3 m (+2; -0,3), dar +2 m se atinge într-un mic horn, astfel că peștera este practic evasiorizontală, urmărind baza calcarelor. Sunt prezente coralite și mondmilch, iar numele peșterii provine de la cele nouă monezi găsite în zona celor două intrări, dispuse în pietrișul de pe podea.

Patru dintre monezi sunt din anul 1952 (una de 3 bani, două de 5 bani și una de 10 bani), o monedă de 1 leu din 1924, trei

monezi austriece (1 kreutzer din 1851, 1/2 kreutzer din 1816 și o monedă neidentificată din cauza deteriorării), o monedă ungurească din 1894 (2kb.). Toate monezile au valoare mică și nu sunt de interes numismatic.

Cavitatea se dezvoltă la contactul inferior al calcarelor, ce a constituit suprafața de acumulare a apelor de infiltrare. Orientarea NE–SV a galeriei principale este paralelă cu abruptul stâncos iar galeria cu urme ale unui curs de apă temporar reflectă prin profil modelarea de către apa de percolare a unei diaclaze tectonice, în regim aerat.

3. Peștera Diaclazei de lângă cascadă (1000/8). Este situată pe vâlcelul de la nord de valea cu grohotiș pe care se urcă spre peștera Mare cu Portal și peștera cu Monezi (fig. 4). Se urcă pe vâlcel până la cascada temporară, iar de aici la stânga (în versantul drept), în baza peretelui stâncos se află intrarea în peșteră. Aceasta se dezvoltă pe o diaclază tectonică cu direcție NV–SE, cu înălțime de 1,5–2 m, descendenta, cu două mici hornuri. Peștera are o dezvoltare de 14 m, denivelare de 6,7 m ($-0,5; +6,2$), denivelarea pozitivă fiind atinsă într-un horn din zona intrării (extensie 9,5 m).

4. Peștera Mică de la Smereceni (1000/9). Este situată tot pe versantul stâng al V. Repedea, aval de gura V. Smereceni și amonte de celelalte trei peșteri prezentate (fig. 5). Se dezvoltă tot în baza unui perete calcaros și are o sală de intrare spațioasă, de tip abri, similară cu cea a peșterii Mari, dar cu dimensiuni mai reduse (lungime 6m, lățime 4–8m, înălțime 8–10m). În extremitățile NE și SV, pe o diaclază tectonică NE–SV (paralelă cu abruptul stâncos) se dezvoltă două galerii scurte, de natură tectonică. Abriul de la intrare este format la fel ca cel de la peștera Mare (la contactul dolomite–calcare, având natură litologică). Peștera are o dezvoltare de 15 m și o extensie de 23 m. Extensia mai mare decât dezvoltarea abriului rezultă din faptul că dezvoltarea abriului de intrare a fost luată din lățimea (profundimea) abriului, în timp ce la extensie s-a luat în calcul lungimea abriului.

Concluzii. Peșterile din stâncă Moloșnaia sunt peșteri de versant, dezvoltate în calcar triasic. Gradul de carstificare este redus și datorat în exclusivitate tectonicii și apelor de percolare. Se remarcă depozitele abundente de mondmilch calcitic și agregatele „ariciforme” formate prin cristalizarea calcitului în spațiul picăturilor de apă de picurare.